

Heinijärven Suojelu ry:n toimintasuunnitelma toimintakaudelle 2024–2025

Tavoitteet ja tekemisen painopisteet

Toiminta-ajatus ja perustehtävä

Heinijärven Suojelu ry edistää järviluonnon suojelua Heinijärven ja sen ympäristön tilan parantamiseksi. Yhdistys tarjoaa lisäksi tietoa, virkistystä ja yhteistä tekemistä. Toimenpiteitä on tehtävä koko valuma-alueella hyödyntäen uusinta tietoa ja yhteistyömahdollisuuksia muiden toimijoiden kanssa. Samalla on huolehdittava aikaisemmin toteutettujen kohteiden kunnostustarpeista. Ajankohtaisena asiana on seurattava, mitä ennallistamisasetus tuo vesiensuojelutyöhön.

Seurataan järven kuntoa ja vedenpinnan korkeutta sekä veden laatua

Jatketaan vedenkorkeuden seurantaan automaattisten mittareiden avulla Heinijärvellä ja kolmella yläpuolisella järvellä. Seurantatietoa voidaan hyödyntää suunniteltaessa toimenpiteitä Heinijärven vedenkorkeuden vaihtelun hallintaan. Meneillään olevilla luonnonhoitohankkeen toimenpiteillä tavoitellaan myönteisiä vaikutuksia virtauksien tasaamiseen ja kiintoaineen kulketumisen hallintaan. Sedimenttitutkimuksen ja koekalastuksen tiedot ovat myös tärkeitä arvioitaessa tulevia toimintoja.

Järven mahdollista rehevöitymistä on seurattava, ja tarvittaessa suoritetaan esimerkiksi kasvillisuuden niittoa. Vieraslajien esiintymistä on havainnointava ja tarvittaessa torjuttava. Uutena asiana on seurattava esimerkiksi hyytelösammaleläimen esiintymistä. Tätä tulokasta esiintyy jo ainakin Hämeenlinnan seudulla, ja se kulkeutuu pahimmillaan helposti uusiin vesistöihin. Sinilevän esiintymistä tarkkaillaan ja tarvittaessa myrkyllisyyttä selvitetään analyyseillä.

Kalastuslupien lunastukseen kannustetaan tukena Mustialan osakaskunnalle. Näin varmistamme jatkossakin sujuvan yhteistyön osakaskunnan kanssa.

Hankkeet

Yhdistyksellä ei toimintakauden alkaessa ole käynnissä omia hankkeita. Metsäkeskuksen luonnonhoitohanke on käynnissä valuma-alueella. Rakenteita toteutetaan olosuhteiden mukaan ottaen huomioon vedenkorkeudet ja routatilanne. Hankkeen toteutus jatkuu ainakin vuoden 2025 loppuun.

Tammelan vesiensuojeluyhdistysten yhteistyönä on vireillä laajempi tutkimushanke. Tämän puitteissa kootaan ensin aikaisempia tutkimustuloksia eri järvistä ja tutkitaan mahdollisesti usean yhdistyksen yhteisenä hankkeena vesistöjen kuntoa ja vedenlaatua. Selvitettävänä on hankerahoituksen saanti eri lähteistä. Heinijärven Suojelun osalta arvioidaan omat tulevat vesianalyyseiden tarpeet yhteisprojektin edetessä.

Yhteydet muihin yhdistyksiin, viranomaisiin ja sidosryhmiin

Vesiensuojeluyhdistykset / Tammelan järvet

Edellisen toimintakauden aikana tiivistynyt yhteistoiminta Tammelan järviyhdistysten kesken on hyvällä alulla. Yhteisten kokoontumisten kautta on päästy vähitellen rakentuvaan yhteistyöhön, joka jatkuu yhdistysten vuorolla järjestämien kokousten merkeissä.

Talvella 2025 on tarkoitus toteuttaa yhdistysten yhteistyönä Vohlassaari-tapahtuma. Kaivoshankkeiden seurauksena entisestään tiivistynyt yhteistyö Jänijärven Seudun Suojeluyhdistyksen, Pitkäjärven-Lautaportaanjärven ja Särkijärven suojeluyhdistysten kanssa on tärkeässä asemassa.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys KVVY / Loimijoki-ryhmä

Alueellisena toimijana KVVY on tärkeä koordinoija ja palvelujen tarjoaja. Se järjestää eri alueilla vesiensuojeluun liittyviä tilaisuuksia ja katselmuksia. Yhteisöstä on saatavissa mm. suunnittelu- ja analyysipalveluja. KVVY kokoaa kaksi kertaa vuodessa koolle Loimijoki-ryhmän. Tässä ovat edustettuina alueen kunnat ja vesiensuojelun piirissä toimivat yhteisöt ja asiantuntijat.

Vanajavesikeskus

Alueellisena toimijana palvelee myös Tammelan aluetta. Sen kautta on myös saatavissa hankerahoitusta erilaisiin kohteisiin. Järjestää vuosittain useita vesiensuojeluun liittyviä tapahtumia, joihin yhdistyksen on hyödyllistä osallistua. Esimerkkinä vuotuiset ”Järvitärskyt” ja erilaiset tutustumiset kunnostuskohteisiin.

LounaPlussa

Paikallinen Leader-yhteisö on tärkeä rahoittaja maaseudun kehitys- ja investointihankkeissa. Järjestää vuosittain neuvontatilaisuuksia ajankohtaisista rahoitus- ym. asioista. Kannattaa seurata jatkuvasti, mitä mahdollisuuksia tätä kautta on saada rahoitusta vesistöhankeisiin.

Mustialan Osakaskunta

Keskeinen osapuoli kaikissa vesialueella tehtävissä toimenpiteissä. Hoitaa kalastuslupa-asiat ja mahdolliset istutukset ja hoitokalastukset tarpeen mukaan. Yhdistyksen kannattaa osallistua osakaskunnan vuotuisiin kokouksiin yhteistyön tiivistämiseksi. Kesän aikana on tarkoitus yhteistyössä Elenia Oy:n kanssa tarkistaa Heinijärven pohjassa olevien kaapeleiden tilanne, ja samalla merkitä niiden sijainti nykyistä näkyvämmiin.

Heinijoen perkausyhtiö

Heinijoen uomassa mahdollisesti toteutettavat toimenpiteet on suunniteltava yhdessä perkausyhtiön, osakaskuntien ja kiinteistönomistajien kanssa. Yhdistys pyrkii olemaan mukana perkausyhtiön kokouksissa edellisen toimintakauden tapaan.

Metsäkeskus

Yhteistyö on ollut tiivistä valuma-alueen kunnostustöiden suunnittelussa ja seurannassa. Meneillään oleva Heinijärven ja Jänijärven valuma-alueen kunnostushanke on merkittävä koko vesistöalueelle. Valitettavasti Metsäkeskuksen toimintaan kohdistuneet leikkaukset vaikeuttavat ainakin lähivuosina vastaavalaisia luonnonhoitohankkeita sekä suunnittelu- että rahoitusresurssien osalta.

Mustialan yhteismetsä

Valuma-alueen keskeinen metsänomistaja sekä monen yhdistyksen jäsenen vuokraisäntä. Yhteistyötä neuvottelujen muodossa hakkuisiin ja ojituksiin liittyvissä asioissa tulee lisätä. Erityisesti ranta-alueiden metsänkäsittelyyn on pyrittävä vaikuttamaan. Vuorovaikutusta yhteismetsän hallinnon kanssa on kyettävä tehostamaan. Valuma-alueen kunnostustöiden toteuttaminen edellyttää hyvää yhteistyötä jatkossakin.

Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK

HAMK:n kestävä kehityksen opintolinjan kanssa on tehty yhteistyötä monissa hankkeissa, ja kokemukset ovat olleet hyvin myönteisiä. Toimintakauden aikana HAMK:n toimesta oppilastyönä on tarkoitus kartoittaa Tammelan alueella olevien laskeutusaltaiden sijainnit ja kunnostustarpeet.

Heinijärven valuma-alueen osalta yhdistys kerää tiedot rakennetuista altaista. Vireillä on myös opinnäytetyö, jossa kerättäisiin Tammelan järviyhdistysten edellisvuosien vesianalyysitietoja ja raportteja vertailukelpoiseen tiedostokokonaisuuteen. Tätä voitaisi hyödyntää jatkossa yhteisessä hankesuunnitelmassa.

Lammin Biologinen asema

Yhteistyötä on tehty esim. vesianalyysien osalla. Tämä lienee mahdollista jatkossakin riippuen siitä, mihin tarkoitukseen tutkimuksia tehdään.

Forssan ammatti-instituutti FAI

Yhdistys teetti jätekatokset oppilastyönä. Jatkossakin oppilaitoksen palveluja kannattaa hyödyntää, kun sopiva yhteistyöhanke tulee ajankohtaiseksi.

Metsähallitus

Saloistenjärvellä uimarannan kunnostushankkeen perintönä on vuokrasopimus vuoteen 2026. Järjestetään rannan kunnossapitotalkoot, mihin pyritään saamaan mukaan muita yhdistyksiä. Mahdolliset hallinnan ja toimintojen muutokset Saloistenjärven ympäristössä Natura-alueella ovat mahdollisia. Ennallistamisasetuksen vaikutuksia kannattaa seurata. Saloistenjärven venepaikkojen vuokraus on tällä hetkellä Metsähallituksen käsissä.

Hämeen ELY-keskus

Perinteiset hyvät vuorovaikutussuhteet pitää säilyttää. Yhteistyö hankeasioissa on sujunut hyvin. ELY-keskuksen järjestämiin neuvonnallisiin tapahtumiin kannattaa aktiivisesti osallistua. ELY-keskuksen arkistoista on saatavissa tietoa aikaisemmista hankkeista, ja hyvinkin vanhoja asiakirjoja löytyy digitaalisessa muodossa. Hankerahoituksessa ELY-keskus tarjoaa monia mahdollisuuksia.

Tammelan kunta

Kunta on yhdistyksen kannattajajäsen. Vuorovaikutusta kunnan viranhaltijoiden ja päättäjien kanssa on pidettävä yllä. Alustavasti on sovittu kunnanjohtajan kanssa syksyllä tehtävästä tutustumiskierroksesta Luoteis- ja Pohjois-Tammelan vesistökuunnostustoimiin ja vapaa-ajanasetukseen. Mukaan pyritään saamaan virkoihin valitut ympäristötarkastaja sekä rakennustarkastaja. Järjestelyt hoidetaan yhdessä alueen suojeluyhdistysten voimin. Kunta on jakanut vesiensuojeluyhdistyksille harkinnanvaraisia avustuksia. Hakuohjeet pitää vuosittain varmistaa kunnan kotisivuilta. Yhdistyksen yhteystietojen päivittäminen on myös tehtävä joka vuosi. Kunnan kokoontumistilojen käyttömahdollisuudet kannattaa hyödyntää.

Mustialan perinneyhdistys

Toimialueemme liittyy monelta osin Mustialan historiaan, esimerkkinä Saloistenjärven historialliset mökit, joita perinneyhdistys on kunnostanut. Yhteydenpito hoituu mm. osallistumalla perinneyhdistyksen kokouksiin.

LHLY Lounais-Hämeen Luonnonsuojeluyhdistys

Osallistunut aktiivisesti Tammelan kaivoshankkeiden synnyttämään keskusteluun. Tätä kautta on viritelty yhteistyötä ja mietitty vaikutusmahdollisuuksia.

Jätekimppa-asiat

Jatketaan kimpan ylläpitoa ja seurataan samalla, mitä jätelain vaatimukset jatkossa vaikuttavat Tammelan alueen jätekuljetuksiin ja keräilyehtoihin. Jätekatoksien kunnosta huolehditaan ja varustetaan katokset tarvittavin opastein ja ohjein. Seurataan kuljetusten hinnoittelua ja kilpailutetaan tarvittaessa.

Yhdistyksen vastuulla olevat rakenteet ja laitteet

Hankkeiden kautta yhdistykselle on kertynyt huoltoa vaativia rakenteita ja laitteita: jätekatokset, puukatokset Saloistenjärvellä ja Linnasaarella, Linnasaaren laituri, ilmoitustaulut, kaislaleikkuri ja vene. Näiden kaikkien kuntoa seurataan ja tehdään tarvittavat kunnostustoimet.

Viestintä

Toimitaan yhdistykselle laaditun viestintäsuunnitelman mukaan. Hyödynnetään uudistettuja verkko- ja Facebook-sivuja. Hallituksen sisäisessä viestinnässä käytetään sähköpostia ja WhatsAppia. Jäsenkirjeet toimitetaan ensisijaisesti sähköpostilla, tarvittaessa kirjeillä. Hyödynnetään tarvittaessa paikallismedioita, jos halutaan laajempaa näkyvyyttä. Mahdollisten hankkeiden yhteydessä noudatetaan niihin laadittuja viestintäsuunnitelmia. Ilmoitustaulut täydentävät muuta viestintää ja tarjoavat alueen toimijoille mainospaikkoja.

Kaivoshankkeet

Seuraamme aktiivisesti alueen kaivoshankkeiden etenemistä ja pyrimme vaikuttamaan niiden toteutumisen estämiseksi. Yhdistyksen piiristä on pantu alulle myös kuntalaisaloite kunnan päättäjiin vaikuttamiseksi. Kuntalaisaloitteeseen pyritään samaan mahdollisimman paljon allekirjoituksia, ja asia otetaan esille järviyhdistysten yhteisessä tapaamisessa.

Tapahtumat

Järjestetään ainakin yksi yhteinen tapahtuma jäsenkunnalle kesällä 2025.
Osallistutaan Tammelan järviyhdistysten yhteistapahtumiin, esim Vohlassaari tutuksi talvella 2025.
Suomen luonnon päivänä perinteinen 'Muinaistulet' Heinijärvellä
Tammelan kesäasukaspäivä Tammelan kunnantalolla tutustumiskohteena

Toiminnan rahoitus

Jäseniltä kerättävät jäsen- ja jätekimppamaksut
Haetaan kunnalta mahdollisia yleis- ja kohdeavustuksia
Hankkeiden yhteydessä selvitetään kaikki mahdolliset rahoituskanavat (ELY-keskus, LounaPlussa, Vanajavesikeskus ym)

Toimintasuunnitelmaa voidaan täydentää hallituksen päätöksillä toimintavuoden aikana.

Heinijärven Suojelu ry, hallitus